

S. Sayısı : 307

Hava saldırılarına karşı pasif koruma hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye, Millî müdafaa, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/1065)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/2168

23 - V - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hava saldırılarına karşı pasif korunma hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 18 - V - 1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mu-cibesile birlikde sunulmuştur.

Başvekil

C. Bayar

Passif hava korunma kanununun mucib sebepleri

1 - Gelecek harblerde yurdun her tarafına hava hücumları vaki olabilir. mukabil taraf hava orduları, yurdumuzda şehir ve kasabaları, fabrika ve diğer mühim sanayi ve istihsal kaynaklarını, yol, demiryol ve muhabere şebeke ve merkezlerini, erzak ve mühimmat depolarını, hatta ekinleri, hâsılı orduya ve halka yarayan her şeyi tahribe ve bu suretle cepheye çarpan ordunun beslenmesine ve takviyesine mâni olmağa çalışacak ve bunlarla beraber ve bilhassa halkın maneviyatını bozmak ve paniğe uğratmak için savaacaktır.

Bu açık hakikat milletin, maddî ve manevîbütün kudret ve kuvvetinin korunmasını ve memleketin müdafaası ve zaferin istihsali vazifesini taşıyan ordunun dayandığı kaynakların muhafazasını istilzam eder.

Sivil (Passif) korunma tedbirlerini almamış bir memleketin ordusu ne kadar mükemmel olursa olsun, eğer ana yurddaki hayat kaynakları tahribe ve halk paniğe uğramışsa, cephedeki orduda iş göremez bir hale gelir.

Bu keyfiyet, passif korunmanın memleket müdafaası içinde en mühim rolü olduğunu tebarüz ettirmeğe kâfidir.

Bu kanun bu muazzam işin kurulmasını temin edecektir.

Hava korunma mecburiyetinin ne suretle, nerelere ve kimlere şumulü olacağı kanunun 2, 4, 5, 6 ve 7 nci maddelerinde tasrih edilmiştir.

Mühim malî külfetlere ihtiyaç gösteren passif korunma işlerinde Devlete, mahallî idarelere, müessese ve eşhasa düşen mükellefiyetler kanununun 3, 4 ve 7 nci maddelerinde tasrih olunmuştur. Belediye ve hususî idareler, bu günkü malî durumlarile, passif korunma mükellefiyetlerini başarmak kabiliyetinden uzak olduklarından, her vekâletin ve bilhassa Dahiliye vekâletinin, kendi bütçesinde passif korunma tahsisatını tesbit ederken, şehir ve kasabaların korunmasını göz önünde tutması çok mühimdir.

2 - Kanun lâyihasında ceza keyfiyetinin, cürmün nevine ve gelecek zararların derecesine göre ayrı olması lüzumu göz önünde tutulmuştur.

3 - Çok ehemmiyetli olan bu kanun lâyihasını bir an evvel katiiyet kesbetmesi önemlidir.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Dahiliye encümeni
Esas No. 1/1065
Karar No. 36

8 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Hava saldırılarına karşı pasif korunma hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 18 - V - 1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesile birlikte gönderildiğini bildiren Başvekâletin 23 mayıs 1938 tarih ve 6/2168 sayılı tezkeresi Encümenimize havale buyurulmuş olmakla Dahiliye ve Millî Müdafaa vekâletleri mümessillerinin de hazır bulunduğu 3 haziran 1938'deki toplantımızda okundu ve lâyiha tedkik edildi :

Zamanımızdaki harplerde orduların çarpışması kadar, her vasıtaya müracaat edilerek düşmanın maddî ve manevî kudret membalarının kurutulması ve işe mevad ve vasıtalarının yakılıp yıkılması ve ordu gerisindeki halka dehşet salınarak orduya manevî tesir yapılması tatbik edilen usullerden olmakla bu vasıtaların en mühim ve müdhişi olan tayyarelere karşı top ve tayyare ile yapılacak olan aktif korunma ile beraber, halk için, sakınma ve kaçınma suretinde pasif korunma vasıta ve usullerine ve bu vasıta ve usullerden sükûn ve intizamla istifade

için icab eden bilgi ve teşkilâta, lüzum ve zaruret olduğu izahıtan müstağnidir.

Bu maksadı temin etmek üzere tanzim ve sevkolunan lâyihanın 9 ve 13 ncü maddelerde yapılan cüzî tadilâtlarla kabulüne karar verilmiştir.

Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Dahiliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Tekirdağ	Çanakkale	Tokad
C. Uygur	Ş. Yaşın	Hurrem Ergun
Antalya	Burdur	Bursa
R. Kaplan	H. Onaran	F. Güvendiren
Çanakkale	Çorum	Çorum
H. Ergeneli	Atif Tüzün	Kemal Alpars
Erzurum	Erzurum	İstanbul
N. Elgün	Zeki Soydemir	Ş. Â. Ögel
Kars	Kocaeli	Kütahya
E. Özoğuz	A. S. Akbaytuğan	M. Somer
Malatya	Mardin	Samsun
Emrullah Barkan	Edib Ergin	Z. Durukan
Sivas	Sivas	Tokad
Mitat Ş. Bleda	S. Görkey	Galib Pekel
Zonguldak	Zonguldak	Samsun
H. Türkmen	Rifat Vardar	M. Ali Yürüker

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. encümeni
Karar No. 78
Esas No. 1/1065

13 - VI - 1938

Yüksek Başkanlığa

Hava saldırılarına karşı passif korunma hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte gönderildiğine dair olup Dahiliye encümeni ufak bir değişiklik ile kabul olunan ve mazbatasile encümenimize verilen Başvekâletin 23 - V - 1938 tarihli ve 6/2168 sayılı tezkeresi ve bağlı lâyiha encümeni-

mize M. M. vekilliğile Dahiliye vekilliğinden gönderilen memurları huzur ile okundu ve görüldü.

Hava taarruzlarına karşı orduya ve halka yayılan bilûmum şeyleri tahribden vikaye etmek için sivil (passif) korunma hususundaki esbabı mucibe yerinde görülmüş ise bütün memleket halkının kanunu iyice anlaması için passif tabi-

rinin kanun başlığından kaldırılması ve 4 neü maddeden son fıkrasının yazılış hususunun de-ğiştirilmesi ve 12 nei maddenin düşüklüğü tebdil edilerek ve ceza kısımlarının Adliye encümenince tedkikine arz edilmesi kaydile kanun lâyihası encümenimizce aynen kabul edilmiş ve havalesi veçhile Adliye encümenine verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakır	Erzurum	Samsun
K. Sevüktekin	Ş. Koçak	R. Barkın

Antalya	Balıkesir	Balıkesir
C. Mengilibörü	C. Esener	Hacim Çarıklı
Erzurum	İstanbul	Manisa
A. Akyürek	Dr. H. Ş. Erel	K. N. Duru
Maraş	Muğla	Sinob
H. R. Tankut	N. Tuna	C. K. İncedayı
Tekirdağ	Tokad	Urfa
R. Apak	H. Konay	Ahmed Yazgan
Yozgad	Çoruh	
C. Arat	Asım Us	

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye encümeni
Esas No. 1/1065
Karar No. 50

20 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Hava saldırmasına karşı passif korunma hakkında Dahiliye vekilligince hazırlanıp Başvekâletin 23 - V - 1938 tarih ve 6/2168 sayılı tezkeresile Büyük Meclise sunulan kanun lâyihası Adliye encümenine havale edilmekle Dahiliye ve Millî Müdafaa encümenlerinin tadilleri ve mucib sebepler mazbatalarile birlikte Millî Müdafaa ve Dahiliye vekâletleri namma gelen müdürler huzurile tedkik ve müzakere olundu.

Müstakbel harblerde hava hücumlarına memleketin istihsal kaynakları olan sanayi müesseselerini ve erzak ve mühimmat depolarını tahrib suretile cepheye çarpan ordunun beslenmesine ve takviyesine mâni olmağa çalışmakla beraber halkın maneviyatını bozarak paniğe uğratmak için yapacağı hücumların zararlı tesirlerinden kaçınmak üzere sivil halkın da hava hücumlarına karşı passif korunma tedbirleri alması ve bunun içinde teşkilât vücade getirmek ve korunma için lâzım gelen malûmatı öğrenmek zaruret ve ihtiyacı açık bir hakikat olduğuna göre bu maksadın istihsali emrinde bir takım mükellefiyetler tahmil ve passif korunma tedbirinin tatbiki için şiddetli ceza müeyyideleri koyan bu lâyihası ehemmiyet ve lüzumuna kani olarak esas itibarile kabul etmiştir. Encümen, lâyihasının bazı maddelerinde değişiklikler yapmıştır. Hava taarruzlarına karşı korunmak, taarruzla-

rın tesirlerini azaltmak maksadile tedbirler alınmasını ve teşkilât vücade getirilmesinin mecburiyetini gösteren birinci madde bu maksadı vüzhla ifade etmek üzere yazılış tarzı değiştirilerek yeniden kaleme alınmıştır.

İkinci maddede yazıldığı üzere muhtelif bakımlardan ehemmiyetlerinin derecesine ve sair mülâhazalara göre korunma mecburiyetinin had-dini tayin için şehir ve kasabalar hakkında Dahiliye vekâletinin ve resmî müesseselerde passif korunma mecburiyetine hangilerinin ne suretle mecbur tutulacakları bu müesseselerin alâkalı olduğu vekâletlerle anlaşarak Hava müdafaa genel komutanlığınca tesbit edileceği hükmünü ihtiva etmekte olup bu maddede Hükümetin tek-lif ve diğer encümenlerin tasvib ettiği esas da-iresinde Encümenimizce bazı ibare ve cümlelerin değiştirilmesi suretile yazılış tesbit edilmiştir

Müteakib maddelerdeki hükümler ve kadın, erkek on beş yaşını bitiren ve altmış yaşını ikmal etmeyen yurddaşların teferrüata aid hükümleri nizamname ve talimatnamelerinde gösterilen mükellefiyetlere tâbi oldukları Encümenimizce de aynen kabul ve tasvib olunmuştur.

Encümenimiz; bu kanunun passif korunma mükellefiyetini kabul etmesine göre korunma tedbirlerinin tatbiki için senelere taksim edilmiş bir esasa göre vekâletlerin bütçelerine tah-

sisat koyacağına dair olan üçüncü maddeyi zaid sayarak tayyetmiştir Zira korunma mükellefiyeti kabul edildikten sonra kanuna müstenid olan bu hususun yerine getirilmesi zarurî ve bunun için muktazi paranın Hükümetçe bütçeye konması da pek tabii bulunmakla bu yolda bir maddenin kanunda yer almasına mahal görülemezdir.

Cezaî hükümlere dair olan maddelerde Encümenimiz umumî hükümlere mütenazır ve bu kanunla menedilmek istenilen fiil ve hareketlerin mahiyetleriyle mütenasib cezalar koymuştur. Bu cümleden olarak korunma teşkilâtına dahil olubda kanuna aykırı fiil ve hareketlere teşekküllerde deruhde ettiği vazife dolayısıyla muttali olduğu halde salâhiyetli mercie haber vermeyenlerin ağır para cezasile cezalandırılmaları ve korunma teşkilâtında kendisine vazife verilenlerin bu vazifeyi makbul mazeret olmaksızın yapmadıkları takdirde altı aya kadar hapisle cezalandırılmaları 13 ve 14 ncü maddelerde dercedilmiştir.

Korunma teşkilâtında vazife yapmayanların bu ihmali hareketlerinden dolayı cezalandırılmalarının makbul mazerete müstenid olmadığı halde olması madelete uygun olacağından bu suretle maddeye bir kayid konmuş ve makbul mazeretin mahkemelerce takdir edileceği de tabii bulunmuştur.

Lâyihanın on beşinci maddesinde korunmağa mahsus eşyanın temellükü ve kasden tahrib ve imhası muhafazasında dikkatsizlik gösterilerek ziyanı veya istifade edemeyecek hale gelmesine sebebiyet vermek ve bu eşyanın tahsis olundukları maksad dışında kullanılması hallerinde ehemmiyetleri derecesine göre muhtelif hapis cezaları tertib olunacağı gösterilmiştir.

Korunma teşkilâtında vazifedar olanların muttali olub ifşasında zarar umulan sırları ifşa edenler hakkında verilecek cezanın Türk ceza kanununun 198 nci maddesine atıf suretile tertib olunacağı 16 ncı maddede gösterilmiştir.

Hava korunmasına mahsus olan veya bu işe yarayan tesisatı kasden tahrib ve hasara uğratanlar hakkındaki ağır hapis cezası hükmedileceğine dair Hükümetin 18 nci maddesinde yazılı teklif Encümenimizce de aynen kabul edilmiştir.

Encümenimizce tertib edilen lâyihanın 18 nci maddesinde korunma teşkilâtı tarafından talimlere ve toplantılara iştirak etmemeye veya emir ve nehyolunan tedbirleri almamağa teşvik edenler hakkında verilecek ceza tesbit edilmiştir.

Yirminci madde ile de passif korunma hakkında kanun ve nizamnamelere göre yapılması ilân olunan tedbirlere riayet etmeyenler hakkında vilâyetler idaresi kanununa göre para cezası alınmasına karar verilmesine dair teklif lâyihasının yirmi birinci maddesi musib görülerek kabul edilmiştir.

Encümenimizce yapılan tadillerle lâyiha, havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Çorum	Kocaeli	Erzurum
Münir Çağıl	Salâh Yargı	Fuad. Sirmen
Antalya	Bursa	Balıkesir
T. Arıman	Atıf Akgüç	Osman N. Burcu
Ankara	Kocaeli	Konya
M. Ökmen	Ragıp Akça	R. Türel
Kayseri	Bursa	Konya
R. Özsoy	S. F. Talay	F. Gökbudak
D. Ş. Şenozan		
Kastamonu		

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 198
Esas No. 1/1065

21 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Hava saldırılarına karşı pasif korunma hakkında olup Başvekâletin 23 Mayıs 1938 tarih ve 6/2168 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Dahiliye, Millî Müdafaa ve Adliye encümenleri mazbatalarile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Millî Müdafaa vekâleti mümessili hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu :

İstikbal harplerinin en korkunç silâhı olan ve cebhe gerilerinde ordunun teçizat, iâşe, mühimmat ve her türlü ihtiyacını temin edecek merkezleri ve membarları ve her türlü yolları, şehir ve kasabaları tahrib etmek kabiliyetinde olan tayyarelerin havadan yapacakları hücumlara karşı sivil müdafaa tedbirleri almak ve bu tedbirleri harb zamanında kolaylıkla ve alışkanlıkla tatbik edebilmek için hazar zamanından itibaren vazifedarların seçilmesi ve bunlara yapacakları işlerin öğretilmesi ve halkın bu yönden talim ve terbiyesi mühim ve millî bir mevzu teşkil etmekle beraber havaya karşı vukubulacak bu müdafaa istilzam eylediği masrafların aid oldukları bütçelerden tefrikini temin etmek de müdafaa icab ettiği tertibatı şimdiden ikmal zaruretinin tabii bir neticesi olduğundan bu ihtiyacı karşılamak üzere bir pasif müdafaa kanununun tedvinine lüzum hissedilmiş ve bu maksadla da işbu lâyiha sevkedilmiştir. Lâyihası yerinde bularak esas itibarile ka-

bul eden encümenimiz Adliye encümeni metnini müzakereye esas tutmuş ve mezkûr metin üzerinde aşağıda arzedilen bazı değişiklikler yapmıştır :

Adliye encümeninin aynen kabul eylediği 4 ncü maddede yazılı müstakil bütçeden maksadın ne olduğu araştırılmış; bunun sermayesi Devlete aid olan müesseselerle belediye bütçeleri olduğu anlaşıldığından madde bunları ifade eder şekilde ve bazı ibare değişikliği ile yeniden yazılmıştır.

7, 8, 9, 11, 13, 14 ve 16 ncı maddeler dahi hükme müessir olmamak ve yalnız bazı ifade değişikliği yapılmak suretile yeniden yazılmıştır.

Diğer maddeleri aynen kabul edilen lâyiha müstacelen müzakere edilmek dileğiyle Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

R. V.	M. M.	Kâtib
Isparta	Trabzon	İstanbul
<i>Mükerrem Ünsal</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>F. Öymen</i>
Kayseri	Kırşehir	Malatya
<i>F. Baysal</i>	<i>M. Seyfeli</i>	<i>M. Öker</i>
Malatya	Manisa	Mardin
<i>O. Taner</i>	<i>T. Türkoğlu</i>	<i>R. Erten</i>
Muş	Muş	Ordu
<i>Ş. Çiloğlu</i>	<i>Ş. Ataman</i>	<i>H. Yalman</i>
Sivas	Tokad	Trabzon
<i>Remzi Çiner</i>	<i>S. Genca</i>	<i>Sırrı Day</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Passif hava korunma kanunu
projesi*

MADDE 1 — Yurdda hava taarruzlarına karşı korunmak ve bu taarruzların tesirini azaltmak gayesile halkın, resmî ve hususî teşekküllerin, bu kanuna ve nizamnamelerine tevfikân korunma teşkillerini yapması ve tedbirlerini alması mecburidir.

MADDE 2 — Şehir ve kasabaların siyasî, smâî, ekonomik, harsî, maddî, manevî ve askerî bakımdan ehemmiyetlerinin derecesine, mevki ve vaziyetlerine ve nüfus kesafetlerine göre korunma mecburiyetleri Dahiliye vekâleti ile; ve amme hizmetine mahsus resmî müesseselere ve teşekküllerden hangilerinin passif korunma mecburiyetlerine tâbi tutulacakları ve bu mecburiyetin dereceleri ilgili vekâletlerle anlaşarak Hava müdafaa genel komutanlığınca tesbit olunur.

MADDE 3 — Vekâletler, Hava müdafaa komutanlığı ile anlaşarak tesbit edecekleri korunma plânlarının tatbiki için senelere taksim edilmiş bir esasa göre bütçelerine hava korunması için tahsisat koyarlar.

MADDE 4 — Vekâletler ve mülhak veya müstakil bütçe ile idare olunan resmî teşekküller ve müesseseler her sene bütçelerine koyacakları (havaya karşı passif korunma tahsisatı) nın derecesine göre, ve nizamnamesine tevfikân bütün memlekete şamil umumî veyahud yalnız kendi müessese ve teşekküllerine mahsus hususî, ha-

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Passif hava korunma kanunu
lâyihası*

MADDE 1 — Hükûmetin birinci maddesi aynen

MADDE 2 — Hükûmetin ikinci maddesi aynen

MADDE 3 — Hükûmetin üçüncü maddesi aynen

MADDE 4 — Hükûmetin dördüncü maddesi aynen

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Havaya karşı korunma kanunu
lâyihası*

MADDE 1 — Hükûmetin birinci maddesi aynen

MADDE 2 — Hükûmetin ikinci maddesi aynen

MADDE 3 — Hükûmetin üçüncü maddesi aynen

MADDE 4 — Vekâletler mülhak veya müstakil bütçe ile idare olunan resmî teşekküller ve müesseseler her sene bütçelerine koyacakları (havaya karşı passif korunma tahsisatı) nın derecesine göre, ve nizamnamesine tevfikân bütün memlekete şamil umumî veyahud yalnız kendi müessese ve teşekküllerine mahsus hususî, havaya kar-

ADLIYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Hava taarruzlarına karşı korunma kanunu 'lâyihası

MADDE 1 — Yurdda hava taarruzlarına karşı korunmak ve bu taarruzların tesirini azaltmak maksadile halk ve resmî millî, hususî teşekküller bu kanuna ve nizamnamelerine göre korunma tedbirleri almağa ve teşkilât vücade getirmeğe mecburdurlar.

MADDE 2 — Şehir ve kasabaların siyasi, sınaî, harsî ekonomik, maddî, manevî ve askerî bakımdan ehemmiyetlerinin derecesine, mevki ve vaziyetlerine ve nüfus kesafetlerine göre korunma mecburiyetlerinin dereceleri Dahiliye vekâletile ve âmme hizmetine mahsus resmî müessese ve teşekküllerden hangilerinin passif korunma mecburiyetlerine tâbi tutulacakları ve mecburiyetlerinin dereceleri ilgili vekâletlerle anlaşarak Hava müdafaa genel komutanlığınca tesbit olunur.

MADDE 3 — Millî Müdafaa encümeninin teklifi aynen.

MADDE 4 — Hükümetin teklifi aynen.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1 — Adliye encümeninin 1 nci maddesi aynen

MADDE 2 — Adliye encümeninin 2 nci maddesi aynen

MADDE 3 — M. M. encümeninin 3 ncü maddesi aynen

MADDE 4 — Muvazenei umumiyeye dahil veya mülhak ve hususî bütçelerle idare olunan dairelerle sermayesi Devlete aid bulunan resmî teşekküller ve müesseseler her sene bütçelerine koyacakları havaya karşı passif korunma tahsisatının derecesine göre, yapılacak nizamnamelerine tevfiқан bütün memlekete şamil umumî

Hü.

vaya karşı passif korunma teşkillerini yapmak ve tedbirlerini almak ve teftiş ettirmekle mükelleftirler. Bunun için vekâlet seferberlik müdürlüklerinde lüzumu kadar mütehasssı istihdam edilir. Hususî idare ve belediyelerin, bu maksadla bütçelerine koyacakları para miktarları, Dahiliye vekâletile anlaşarak tesbit olunur.

MADDE 5 — Hususî müesseseler ve teşekküllerden havaya karşı passif korunma mecburiyetine tâbi tutulanlar, ilgili makamlarca tesbit olunur.

MADDE 6 — Valiler mmtakaları dahilinde, H. M. G. K. ile anlaşmak suretile Dahiliye vekâletince, tayin edilecek esaslar dairesinde passif korunma plânlarını ve talimatlarını ihzar ve nizamnamelerine göre, passif korunma tahsisat, teşkilât, vasıta ve tedbirlerini tahakkuk ettirmekle mükellef ve aynı zamanda 4 ncü maddede yazılı müessese ve teşekküller üzerinde de teftiş hakkını haizdirler.

MADDE 7 — Yapılarda, hava korunma bakımından yapı şartları, ve korunma tesis ve vasıtaları bir nizamname ile tesbit olunur. Hususî binalardan hangilerinin bu nizamname hükümlerine tâbi tutulacakları, mahallî hava korunma plânlarında tayin olunur. Resmî binalarda, hava korunma bakımından yapı şartları, bu kanunun 2 nci maddesi hükmüne göre tesbit olunur.

Da. E.

MADDE 5 — Hükûmetin beşinci maddesi aynen

MADDE 6 — Hükûmetin altıncı maddesi aynen

MADDE 7 — Hükûmetin yedinci maddesi aynen

M. M. E.

şısı passif korunma teşkillerini yapmak ve tedbirlerini almak ve teftiş ettirmekle mükelleftirler. Bunun için vekâlet seferberlik müdürlüklerinde lüzumu kadar mütehasssı istihdam edilir. Hususî idare ve belediyeler Dahiliye vekâletinin tensib edeceği miktarı bütçelerine koyarlar.

MADDE 5 — Hükûmetin 5 nci maddesi aynen

MADDE 6 — Hükûmetin 6 nci maddesi aynen

MADDE 7 — Hükûmetin 7 nci maddesi aynen

yahud yalnız kendi müessese ve teşekküllerine mahsus hususî havaya karşı passif korunma teşekküllerini yapmak ve tedbirlerini almak ve teftiş ettirmekle mükelleftirler. Bunun için vekâlet seferberlik müdürlüklerinde lüzumu kadar müte-hassıs istihdam edilir. Hususî idare ve belediyelerin bu maksadla bütçelerine koyacakları para mikdarı Dahiliye vekâletile anlaşarak tesbit olunur.

MADDE 5 — Hava müdafaa genel komutanlığı ile anlaşmak suretile Dahiliye vekâletince tayin edilen esaslar dairesinde valiler, vilâyetleri dahilinde passif korunma plânlarını ve talimatlarını ihzar ve nizamnamelerine göre passif korunma tesisat, teşkilât, vasıta ve tedbirlerini tahakkuk ettirmekle mükelleftirler. Valiler, üçüncü maddede yazılı müessese ve teşekküller üzerine teftiş hakkını haizdirler.

MADDE 6 — Hükümetin 7 nci maddesi aynen.

MADDE 5 — Adliye enstitüsünün 5 nci maddesi aynen

MADDE 6 — Hükümetin 7 nci maddesi aynen

Hü.

MADDE 8 — 15 yaşını bitirib 60 yaşını bitirmiyen bütün yurddaşlar nizamnamelerine ve talimatlarına tevfiikan havaya karşı korunma bilgisini edinmek ve kendisini korumak ve bunun icab ettirdiği tedbirleri almakla mükelleftir. Bu maddede sözü geçen yurddaşlar, senede en çok (30) saat ders ve talim görmekte mükelleftirler.

MADDE 9 — Havaya karşı passif korunma mecburiyetine tâbi tutulacak şehir ve kasabalarda ve resmî ve hususî müesseseler ve fabrikalarda passif korunma teşkilleri için lüzumu olan mütehasıs ve yardımcı şahıslar askerî hizmetlerle ilgili olmıyanlardan hazerde seçilir. Bu mütehasıs ve yardımcıların yetişme hususunda tâbi olacakları çalışma müddetleri senede (30) saati geçmemek üzere nizamnamesinde tesbit olunur. Bu mükellefiyetten kimlerin istisna edileceği, ve mükellefiyete tâbi olanlar için müeccehiyet, hukuk ve tazminat keyfiyeti nizamnamesine tevfiikan tesbit olunur.

MADDE 10 — Şehir ve kasabaların nüfusuna göre bu teşekküllere ayrılacak mütehasıs ve yardımcı eşhas, nüfusun 5/1000 : 15/1000 ne kadarı olur.

MADDE 11 — Her hususî müessese veya teşekkülde ve her havaya karşı passif korunmada vazife alacaklar mahallî korunma teşkilâtı tarafından tesbit olunur.

MADDE 12 — Havaya karşı korunma için yapılacak tatbikat ve manevralarda bu kanun

Da. E.

MADDE 8 — Hükümetin sekizinci maddesi aynen

MADDE 9 — Havaya karşı passif korunma mecburiyetine tâbi tutulacak şehir ve kasabalarda ve resmî ve hususî müesseseler ve fabrikalarda passif korunma teşkilleri için lüzumu olan mütehasıs ve yardımcı şahıslar askerî hizmetlerle ilgili olmayanlardan hazarda seçilir. Bu mütehasıs ve yardımcıların yetişme hususunda tâbi olacakları çalışma müddetleri senede (30) saati geçmemek üzere nizamnamesinde tesbit olunur. Bu mükellefiyetten kimlerin istisna edileceği, ve mükellefiyete tâbi olanlar için müeccehiyet, ve tazminat keyfiyeti nizamnamesine tevfiikan tesbit olunur.

MADDE 10 — Hükümetin onuncu maddesi aynen

MADDE 11 — Hükümetin on birinci maddesi aynen

MADDE 12 — Hükümetin on ikinci maddesi aynen

M. M. E.

MADDE 8 — Hükümetin 8 nci maddesi aynen

MADDE 9 — Dahiliye encümeninin 9 ncu maddesi aynen

MADDE 10 — Hükümetin 10 ncu maddesi aynen

MADDE 11 — Hükümetin 11 nci maddesi aynen

MADDE 12 — Havaya karşı korunma için yapılacak tatbikat ve manevralarda bu kanunun

Ad. E.

MADDE 7 — On beş yaşını bitiren ve altmış yaşını ikmal etmeyen bütün yurddaşlar nizamnamelerine ve talimatlarına göre havaya karşı korunma bilgisini edinmek ve icab eden tedbirleri almakla mükelleftirler.

Bu maddede sözü geçen yurddaşlar yılda en çok otuz saat ders ve talim görmek mecburiyetindedirler.

MADDE 8 — Dahiliyenin 9 ncu maddesi aynen.

MADDE 9 — Hükûmetin 10 ncu maddesi aynen.

MADDE 10 — Hükûmetin 11 nci maddesi aynen.

MADDE 11 — Millî Müdafaa encümeninin 12 nci maddesi aynen.

B. E.

MADDE 7 — 15 yaşını bitiren ve 60 yaşını ikmal etmiyen bütün yurddaşlar, nizamnamelerine göre havaya karşı korunma bilgisini edinmek ve icab eden tedbirleri almakla mükelleftirler.

Bu maddede sözü geçen yurddaşlar, yılda en çok otuz saat ders ve talim görmek mecburiyetindedirler.

MADDE 8 — Havaya karşı passif korunma mecburiyetine tâbi tutulacak şehir ve kasabalarda ve resmî ve hususî müesseseler ve fabrikalarda passif korunma teşekkülleri için lüzumu olan mütehassıs ve yardımcı şahıslar askerî hizmetlerle ilgili olmıyanlardan hazarda seçilir. Bu mütehassıs ve yardımcıların yetişme hususunda tâbi olacakları çalışma müddetleri senede otuz saati geçmemek üzere nizamnamesinde tesbit olunur. Bu mükellefiyetten kimlerin istisna edileceği ve mükellefiyete tâbi olanlar için müecceliyet ve tazminat keyfiyeti nizamnamesine tevfiқан tesbit olunur.

MADDE 9 — Şehir ve kasabaların nüfusuna göre, nüfusun 5/1000 : 15/1000 i kadar mütehassıs ve yardımcı eşhas bu teşekküllere ayrılabilir.

MADDE 10 — Hükûmetin 11 nci maddesi aynen

MADDE 11 — Havaya karşı korunma için yapılacak tatbikat ve manevralarda bu kanu-

Hü.

nun hükümlerine uygun olarak Hava Müdafaa Genel Komutanlığına ve valiler tarafından verilecek emirlerin bütün Devlet teşkilleri ve halk tarafından (yabancılar dahil) yapılması mecburidir.

MADDE 13 — Bu kanunun tatbiki için icab eden nizamname ve talimatnameler ilgili vekâletlerle anlaşarak Hava genel komutanlığı tarafından tanzim olunur.

II. Cezaî kısım

MADDE 14 — Passif hava korunma teşkillerine dahil olub da bu kanunun şumulüne giren her hangi bir suçun işlendiğine teşekkülde deruhde ettiği vazife itibarile muttali olduğu halde ihbar etmeyenler ceza kanununun 235 nci maddesi mucibince cezalandırılırlar.

MADDE 15 — Passif hava korunma teşkillerinde kendisine verilen vazifeyi kabul etmeyenler, veya yapmıyanlar bir aydan bir seneye kadar hapisle cezalandırılırlar.

MADDE 16 — Kendisine tevdi edilmiş olan passif hava korunmasına mahsus her nevi eşyayı temellük edenler, kasden tahrib veya imha edenler bir seneden üç seneye ve bu eşyanın hüsnü muhafazasına dikkat etmiyerek her hangi bir suretle ziyama veya istifade edilemeyecek bir hale gelmesine sebebiyet verenler bir aydan üç aya kadar hapisle cezalandırılırlar.

Da. E.

MADDE 13 — Bu kanun hükümlerinin tatbik şekilleri yapılacak nizamnamelerde gösterilir.

MADDE 14 — Hükümetin on dördüncü maddesi aynen

MADDE 15 — Hükümetin on beşinci maddesi aynen

MADDE 16 — Hükümetin on altıncı maddesi aynen

M. M. E.

ve nizamnamesinin hükümlerine uygun olarak hava müdafaa genel komutanlığı ve valiler tarafından verilecek emirlerin bütün Devlet teşkilleri ve halk tarafından (yabancılar dahil) yapılması mecburidir.

MADDE 13 — Dahiliye encümeninin 13 ncü maddesi aynen

MADDE 14 — Hükümetin 14 ncü maddesi aynen

MADDE 15 — Hükümetin 15 nci maddesi aynen

MADDE 16 — Hükümetin 16 ncı maddesi aynen

Ad. E.

MADDE 12 — Dahiliye encümeninin 13 ncü maddesi aynen.

MADDE 13 — Passif hava korunma teşkillere dahil olub da bu kanunun hükümlerine aykırı fiil ve hareketlerine, teşekküllerde deruhde ettikleri vazife dolayısıyla muttali olduğu halde salâhiyetli mercie haber vermeyenler beş liradan elli liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

MADDE 14 — Passif hava korunma teşkillerinde kendisine verilen vazifeyi makbul bir mazerete müstenid olmaksızın yapmayanlar on beş günden altı aya kadar hapisle cezalandırılırlar.

MADDE 15 — Kendisine tevdi edilmiş olan passif hava korunmasma mahsus her nevi eşyayı temellük edenler bir seneden üç seneye ve bunları kasten tahrib ve imha edenler altı aydan iki seneye ve bu eşyanın iyi muhafazasına dikkat etmeyerek her hangi bir suretle ziyama veya istifada edilemeyecek bir hale gelmesine sebebiyet verenler veya bu eşyayı tahsis olundukları maksad dı-

B. E.

nun ve nizamnamelerinin hükümlerine uygun olarak Hava müdafaa genel komutanlığı ve valiler tarafından verilecek emirlerin bütün Devlet teşekkülleri ve halk tarafından (yabancılar dahil) yapılması mecburidir.

MADDE 12 — Dahiliye encümeninin 13 ncü maddesi aynen

MADDE 13 — Passif hava korunma teşekküllerine dahil olub da bu kanunun hükümlerine aykırı fiil ve hareketlerine teşekküllerde deruhde ettikleri vazife dolayısıyla muttali olduğu halde salâhiyetli mercie haber vermeyenler 5 liradan 50 liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

MADDE 14 — Pasif hava korunma teşekküllerinde kendisine verilen vazifeyi makbul bir mazerete müstenid olmaksızın yapmayanlar on beş günden altı aya kadar hapisle cezalandırılırlar.

MADDE 15 — Adliye encümeninin 15 nci maddesi aynen

Hü.

Da. E.

M. M. E.

MADDE 17 — Passif hava korunma teşkillerine dahil olubda, teşkilde deruhde ettiği vazife itibarile ittila kesbettikleri halde, ifşasmda zarar melhuz olan sırları ifşa edenler, Türk ceza kanununun 198 nci maddesi mucibince cezalandırılırlar.

MADDE 18 — Passif hava korunmasma mahsus olan veya bu işe yarayan tesisatı kasden tahrib edenler veya hasara uğratanlar iki seneden 8 seneye kadar ağır hapisle, cezalandırılırlar. Eğer bu zararlar failin ihmaliyle vukua gelirse ceza 6 aydan 3 seneye kadar hapistir.

MADDE 19 — Passif hava korunma teşkilleri tarafından emredilmiş talimlere veya toplantılara iştirak etmemeye emir olunmuş tedbirleri almamaya halkı teşvik edenler 3 aydan bir seneye kadar hapisle cezalandırılırlar. Eğer bu yüzden talim veya toplantılar veya alınması emrolunmuş tedbirler akim kalırsa bir seneden beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

MADDE 20 — Passif hava koruma vaziyeti itibarile halkı telaş ve heyecana düşürecek veya yanlış tedbir almaya veya tedbir almamaya sevk etmek suretile tehlikeye maruz kılacak şekilde kasden asılsız veya mübaleğalı haberler yayanlar veya nakledenler 3 aydan bir seneye kadar hapisle cezalandırılırlar.

MADDE 17 — Hükûmetin on yedinci maddesi aynen

MADDE 18 — Hükûmetin on sekizinci maddesi aynen

MADDE 19 — Hükûmetin on dokuzuncu maddesi aynen

MADDE 20 — Hükûmetin yirminci maddesi aynen

MADDE 17 — Hükûmetin 17 nci maddesi aynen

MADDE 18 — Hükûmetin 18 nci maddesi aynen

MADDE 19 — Hükûmetin 19 ncu maddesi aynen

MADDE 20 — Hükûmetin 20 nci maddesi aynen

M. M. E.

şında kullananlar bir ayden üç aya kadar hapis cezasile cezalandırılırlar.

MADDE 16 — Passif hava korunma teşkillerine dahil olub da teşkilde deruhde ettiği vazife dolayısile muttali olduğu ifşasmda zarar umulan sırları ifşa edenler Türk ceza kanununun 198 nci maddesine göre cezalandırılırlar.

MADDE 17 — Hükûmetin 18 nci maddesi aynen.

MADDE 18 — Passif hava korunma teşkilâtı tarafından emredilmiş talimlere veya toplantılara iştirak etmemeğe veya emrolunmuş tedbirleri almağa halkı teşvik edenler üç aydan bir seneye kadar hapis cezasile mahkûm edilirlar.

Eğer bu.yüzden talim ve toplantılar veya almması emrolunmuş tedbirler akim kalırsa hükmedilecek ceza bir seneden üç seneye kadar hapistir.

MADDE 19 — Hükûmetin 20 nci maddesi aynen.

B. E.

MADDE 16 — Pasif hava korunma teşekküllerine dahil olub da teşekkülde deruhde ettiği vazife dolayısile muttali olduğu, ifşasmda zarar umulan sırları ifşa edenler, Türk ceza kanununun 198 nci maddesine göre cezalandırılırlar.

MADDE 17 — Hükûmetin 18 nci maddesi aynen

MADDE 18 — Adliye encümeninin 18 nci maddesi aynen

MADDE 19 — Hükûmetin 20 nci maddesi aynen

Hü.

MADDE 21 — Passif hava korunma kanunu ve nizamnameleri hükümlerine tevfikân itihâzı ilân olunan tedbirlere riayet etmeyenler hakkında vilâyetler idaresi kanununun 68 nci maddesi hükmü tatbik olunur.

III.

MADDE 22 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren 6 ay sonra meridir.

MADDE 23 — Bu kanunun tatbikine İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

18 - V - 1938

Bş. V.	Ad. V.
C. Bayar	Ş. Saracoğlu
M. M. V.	Da. V.
	Ş. Kaya
Ha. V.	Ma. V.
Dr. T. R. Aras	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya
İk. V.	S. İ. M. V.
Ş. Kesebir	Dr. H. Alataş
G. İ. V.	Zr. V.
Rana Tarhan	F. Kurdoğlu

Da. E.

MADDE 21 — Hükûmetin yirmi birinci maddesi aynen

MADDE 22 — Hükûmetin yirmi ikinci maddesi aynen

MADDE 23 — Hükûmetin yirmi üçüncü maddesi aynen

M. M. E.

MADDE 21 — Hükûmetin 21 nci maddesi aynen

MADDE 22 — Hükûmetin 22 nci maddesi aynen

MADDE 23 — Hükûmetin 23 ncü maddesi aynen

Ad. E.

MADDE 20 — Passif hava korunma kanunu ve nizamnameleri hükümlerine göre yapılması ilân olunan tedbirlere riayet etmeyenler hakkında vilâyet idaresi kanununun 68 nci maddesi hükmü tatbik olunur.

MADDE 21 — Hükûmetin 22 nci maddesi aynen.

MADDE 22 — Hükûmetin 23 ncü maddesi aynen.

B. E.

MADDE 20 — Adliye encümeninin 20 nci maddesi aynen

MADDE 21 — Hükûmetin 22 nci maddesi aynen

MADDE 22 — Hükûmetin 23 ncü maddesi aynen